

ძეგლი არა სვლით უქმნელი

№
29

1920 წ.
ივნისის 13

კომუნისტურ აღირბეიჯანის ქალაქში განჯამ მშვენიერი ძეგლი აუგო თავის ჩრდილოელ განმანათლებელ რუსეთის კომუნისტებს.

საიდუმლო *).

ბატონებო! დიდი ფიქრისა და ყოყმანის შემდეგ გადაწყვიტე, დღეს, აქ, გრიშაშვილის საღამოზე, მე თქვენ გაგიზილეთ ერთი საიდუმლო, რომელიც ჯერ არავისთვის გამიხველია.

ეს მე საბოლოო გადაწყვიტე, მაგრამ ვიღაც გეტყობდა ჩემ საიდუმლოს, ერთი აუცილებელი პირობა უნდა დამიღოთ აქვე:

თქვენ უნდა აღმოთქვათ, რომ ეს ჩემი საიდუმლო ამ თეატრის კედლებიდან არა შემთხვევაში არ იქნება გატანილი.

ნუ დაიფიქვით, ბატონებო, რომ თეატრი იგივე ტაძარია და აქ აღთქმული სიტყვა ისევე წმინდა და გაუტყებელია, როგორც, სიონის, ან კიდე, ანჩისხატის ტაძარში.

განსხვავება მხოლოდ ის არის, რომ იქ, სიონის ტაძარში, აღთქმას სდებენ კათალიკოსისა და ეპისკოპოსის წინაშე, აქ კი, ამ ტაძარში, წუწუნავს და ფოცხვება შვილის წინაშე.

იმედია, დამერწმუნებით, რომ ეს განსხვავება არც ისე დიდია, როგორც პირველად ეგონება კაცს.

აქ რომ მარტო ქალები იხსდენ, მე, რა თქმა უნდა, ერთ წუთსაც არ დაფიქრდებოდი და თამამად ვიტყობდი ჩემ საიდუმლოს, მაგრამ უბედურება ის არის, რომ თქვენ შორის მრავალი მამაკაცია და სწორედ ამითი ენა-ტანიობა და მეჭორეობა მაფიქრებს ამ ყაზად.

თქვენ ტყუილად იხებთ გაცინება, ბატონებო!

ის აზრი, თითქო ქალები უფრო სუსტნი იყვენ საიდუმლოს შენახვაში, ვიდრე კაცები, სრულიად უსაფუძვლო აზრია და მე ვცდები, ეს დებულება ერთი უბრალო მაგალითით თვალსაჩინოთ დაგიბტკიცოთ:

აბა, მიბრძანეთ, რომელი მამაკაცი შეინახავს ისე მტკიცეთ საიდუმლოს, რა გინდ დიდმნიშვნელოვანი იყოს ეს საიდუმლო, როგორც ქალი თვისი წლოვანობის საიდუმლოს ინახავს?

ნება მიბოძეთ, ამის დასამტკიცებლათ, ერთი შემთხვევა გაიმზოთ ჩემ საკუთარ ცხოვრებიდან.

ეს დიდი ხნის ამბავი გახლავთ.

მე გატაცებით შემეყვარდა ერთი ლამაზი და ლეთისნიერი ქალი...

მაგრამ ვიდრე ამ ამბავს დაიწყებდე, საქიროდ მიმაჩნია მოგახსენოთ შემდეგ:

იმ შემთხვევისათვის, თუ ვინიცობაა, თქვენ შორის ამ წუთში ჩემი მეუღლეც ზის და ამ ჩემს მოთხრობას ყურს უგდებს, ყოვლისავე ექვის გასაფანტავად და მოსალოდნელი საოჯახო უსიამოვნებას.

თქმული იენისის 10-ს სახელმწიფო თეატრში, „გრიშაშვილის საღამოზე“.

ნების თავიდან ასაცდნათ, ამ წმინდა ტაძარში საჯაროთ ვაცხადებ ლეთისა და ხალხის წინაშე რომ ეს ამბავი მოხდა ბევრათ უფრო ადრე ჩვენს დაქორწინებამდე და არა თუ დაქორწინებამდე, ჩვენს გაცნობამდისაც.

შევეყვარდი იმ ქალსაც.

ისე ბედნიერები ვიყავით ორნივე, რომ, ალბად ახალშეუღლებულ წყვილ მერცხალსა ვგავდით, ან კიდევ ორ განუყრელ მტრედს, ურთიერთის სიყვარულით რომ იბნიდებოან გაზაფხულზე და გარდა მიჯნურობის ღეთაებრივ გრძნობისა არაფრისთვის ჭფიქრობდენ.

სამ წელიწადს გასტანა ჩვენმა ბედნიერებამ. ეს იყო იყო ნიმდგილი სულთა ჰარმონია, სულთა თვისტომობა. არაფერი არღვევდა ამ ჩვენს საოცარ შეთანხმებულსა და მწყობრ ცხოვრებას. მაგრამ, რუსების თქმისა არ იყოს,—ერთი კოვზი კუბრი ერთ კასრ თაფლს გააფუჭებსო, ჩვენც ასე მოგივიდა: მე შევამჩნიე ერთი საკვირველი გარემოება: რამდენი წელიწადიც ჩემს წლოვანებას ემატებოდა, იმდენი წელიწადი ჩემი სატრფოს ჰასაკს აკლდებოდა.

პირველად რომ შეგხვდით ერთმანერთს, 23 წლისანი ვიყავით—მეც და ისიც, ხოლო სამი წლის შემდეგ, მე რომ 26 შემისრულდა, ჩემი სატრფო 20 წლისა გახდა. ახლა თქვენ თითონ გასაჯეთ, ბატონებო, რა მდგომარეობაში ჩავვარდებოდი მე რალაც ათი წლის შემდეგ: უკეთუ ბუნებ-ს კანონი შემდეგაც ამ გვარის უკუღმართობით იმოქმედებდა მასზე, მე რომ 36 წლის გაგხდებოდი, ჩემი სატრფო 10 წლის ბავში შეიქმნებოდა.

ამ საშინელომა აზრმა კინაღამ ჰკუა შემიჩყია, მაგრამ მე კიდევ სხვაგვარათ დავსვი საკითხი: რამდენი წლის ყოფილა ჩემი სატრფო ამ 10 წლის წინათ, როდესაც მე 16 წლის ჰაბუკი ვიყავი მეთქი? გამოვიდა, რომ ის მაშინ 30 წლის ქალი იქნებოდა. ამ არითმეტიკამ ჩამაფიქრა და დამარწმუნა, რომ აქ რალაც თაღლითობა იყო და ჩემი ნესტანი ჩემთვის მიუწლომელ მიზნების გამო წლოვანობას მიმაღავდა.

სწორეთ აქ დაიწყო ჩემი საზარელი სულიერი ტანჯვა. ვერცხვეწნა-ვედრებამ, ვერც მუქარამ, ვერც გრძნობამ და ვერც გონებამ ვერ იმოქმედა მასზე: გაკერბდა და ვასალკლდევდა... არ იქნა და არა: ვერ გაეამხელინე ნამდვილი წლოვანობა!

სწორეთ *idée fixe*—ათ გადამეკცა ჩემი სატრფოს წლოვანობის ვაგება.

ჩემს სასოწარკვეთილებას საზღვარი არ ჰქონდა. როგორც ეჭვით ვადარეული ოტელო იძახის, სისხლი მწყურთან, სისხლი, სისხლიო, ისე ვყვიროდი მეც გაუნლოვებლათ:

— წლოვანება მითხარი, წლოვანება, წლოვანებამეთქი! — მაგრამ ამაო იყო ყოველივე...

შეოთხე წელიწადს ჩემი სატრფო უეცრივ ძიძიე

1970

ავთ გახდა. წამლობამ ვერა უშველა რა და მობრუნების იმედი აღარ იყო. კვდებოდა ისე, რომ წლოვანების საიდუმლო თან მიჰქონდა.

საბრალო ძლიერ მორწმუნე ადამიანი იყო და სიკვდილის წინ მღვდელი დაიბარა საზიარებლათ.

საშინელმა ცოდვილმა აზრმა გამოიღვა თავში და ჩავიდინე ისეთი სიფლიდე, რომლის მოგონება დღემდე მოსვენებს არ მაძლიებს: მოვისყიდე მღვდელი (იმ დროს მღვდლის მოსყიდვა ძნელი არ იყო) და დავავალე აღსარების დროს წლოვანობაც ეკითხა.

მე ფარდის უკან ვიყავი იქვე დამალული, მღვდელი რომ მივიდა მომაკვდავთან.

ჩვეულებრივი გამხნეებისა და ნუგეშინის ცემის შემდეგ აღსარების ჩამორთმევას შეუდგა.

— შეილო ჩემო, უთხრა მან: ახლა მითხარი, რა ცოდვა გაწუხებს. უკოდველი არავინ არის ამ ქვეყნად და ყოველად მოწყალე უფალი ჩვენი იესო ქრისტე მიგიტევებს ყოველთა ცოდვათა შენთა. მითხარი!

საბრალო ისეთი მიღეულის ხმით ლაპარაკობდა, რომ მე ძლივს გავიგონე მისი სიტყვები. ნეტავი არ გიმეგონა!

— ჩემი ყველაზე უფრო დიდი ცოდვა ის არის, მამო, რომ ჩემს სატრფოს 7 ჯერ ვუღალატე—ძლივს წარმოსთქვა მან.

— შეიდეჯერ!—გავიმოვრე მე გუნებაში და კინალამ წავიქეცი მაგრამ წლოვანების გამქლავნების მოლოდინმა ძალა შემმატა და თავი შევიკავე.

— შეილო, რამდენის წლისა ხარ?—ჰკითხა მღვდელმა.

— განა ესეც საჭიროა?—წარმოსთქვა მომაკვდავმა.

— ჰო, შეილო!—მოკლედ ჰოუჭრა მღვდელმა.

— 19 შემისრულდა, მამო, და მეოცეში გადავდექი!—მიუვო მან და სული განუტევა.

მოკვდა ისე, რომ თან წაიღო საიქიოს თვისი საიდუმლო და ამისდა გვართ უფალმა ღმერთმა დღესაც არ იცის ჩემი ცოდვილი სატრფოს წლოვანება!..

მართალია, ამ გრძელ ამბით თავი შეგაწყინეთ, ბატონებო, მაგრამ იმედია, ახლა მაინც დარწმუნდით, როგორის სიმტკიცით სცოდნია ქალს საიდუმლოს შენახვა.

ამიტომაც შემინია მე ჩემის საიდუმლოს მამა კაცების თანდასწრებით გამხელა.

მაგრამ რაკი გადაწყვეტილი მაქვს და შეგბირდით, კიდევ, სიტყვა უნდა შეეასრულო.

მაშ, ვთხოვ, აქ დამსწრე მამა კაცებს, თეატრიდან გაბრძანდენ და მარტო მე და ქალები დავტოვონ.

იმედია, უსაფუძვლო ექვიანობას ქა ადგილი არ ექნება, რადგან ხომ ყველა დარწმუნდა, რომ ქა-

ლებთან მე ვრჩები არა რაიმე ანგარებინი განზრახვით, არამედ მხოლოდ იმისთვის, რომ მათ კაცებზე უფრო ვენდობი საიდუმლოს შენახვაში.

უკაცრავად, ბატონებო! კინალამ დამავიწყდა, რომ მამაკაცებში გამონაკლისს შეადგენენ დამფუძნებელი კრების წევრები და მინისტრები, რომელთაც არა ნაკლებ ქალებისა იციან საიდუმლოს შენახვა.

ეს ხომ ყველამ იცის, რომ ჩვენი სახელმწიფოებრივი საიდუმლოებანი ვასაოცარის სიმტკიცით არის დაცული ორი საათის განმავლობაში და მხოლოდ მესამე საათში ვრცელდება საყოველთაოდ!

ჩვენი კანონმდებლებისა და მმართველების ასეთი საოცარი მესაიდუმლოება, ჩემის აზრით, მხოლოდ იმით აიხსნება, რომ ისინი დიდმნიშვნელოვან სამალავ ამბებს არავის უმხელენ გარდა თავთავის ცოდებისა—ვისაც ცოლი ჰყავს, საცოლოებისა—ვისაც ცოლი არა ჰყავს, ხოლო ვისაც ცოლიცა ჰყავს და საცოლაც—პირველსაც და მეორესაც.

ამისდაგვართ, გარდა ქალებისა დარჩენა შეუძლიათ დამფუძნებელ კრების წევრებს და მინისტრებს.

მაგრამ, მოდით; ნურც დანარჩენებს მოვიმღურობთ! ვენდობი მათ სინდისს და საყოველთაოდ ვიტყვი ჩემს საიდუმლოს:

— ჩემი საიდუმლო ის გახლავთ, ბატონებო, რომ დღეს, გრიშაშვილის საღამოსთვის, შესაფერი თემა ვერ გამოვნახე და ამ უბრალო ლაზღანდარობით შევიქციე დამსწრე საზოგადოება.

თავაზუნა.

პასუხი „ნიც-ნიცს“

(ხათაბლა № 4.)

„მოგეწერა, წავიკითხე შენი წიგნი, ჩემი ქება“ და პასუხი წარმოგვზავნო შეც მიბოძეთ ამის ნება! ვითა სჩანს, ჩუმად საკებნად კბილები მოგილესია, მაგრამ საბუთზე არ ზრუნავ, ვითა „სატირის“ წესია... „პეტრე... ვანო... და გიორგი... ედები ღობე ყორესა... ესურს ვერაგულად მიმაკრა ჩემთვის უცნობს და შორესა. „ნუნუა“, „ვერძი“, „გოჭები“, „მოთალი“, „სოლოლაკია“... ალბათ საბუთიცი ეს არის რითმები სწორათ რაკია! ჟურნალ-გაზეთის ვრცელდება თუ საქმე დასავლობია...

ნაძლევი ჩემგან მიიღე
 „დიეურა“ ერთი გობია.
 რაც შეეხება „ჯიბის და
 კისერის ვაჯიჯგებებსა“
 პასუხს პირადათ მოგართმევ,
 დრო როცა მომცემს ნებასა.
 სხვაგვარ პასუხის მოცემა
 დღეს შენთვის აღარ მცალია:
 საზღვარზე თოფით დამდგარსა
 მტერზე მიჰიარავს თვალია.
 თორემ თქვენთვის მაქვს სხვაგვარი
 პასუხი მოსახსენები...
 მიზანი სხვა გაქვს, როგორაც
 ამბობს „ბოროტი ენები.“
 „ხათაბალას“ და „მათრახს“ შვა
 რომ ატეხილა ომია,
 (რომელ ბრძოლაში ჩარევა
 ზრახვითაც არა მდომია!)
 შენ კი გეტყობა აშკარა
 სიხარბე სტრატეგიაში...
 და მე, ვითარცა მათრახელს,
 წამკიდებიხარ „ყიაში“.
 მარა ვაკლია „სარდალო“
 ბრძოლის ძალა და წესები:
 სამკალს ვერ მოგცემს მარცვალი
 უღროვოთ დანათესები.
 გინდა აპოლონს მადარე,
 გინდ გუჯუ ლაბახუსა,
 შენს „მუზას“ ამით ვერ შესძენ
 სინდისს, აზრსა და ჭკუასა.

ბუტუნა

მდინარე ხრამის ნაპირი. მაისის 18 *).

შექანჯვალეების ლექსები.

გალმა ხარები გავდენე...
 და ისევე გამოვდენი...
 რა კარგია რომ იცოდეთ,
 ჩვენი კობტა შევარდენი.—
 ჰოჰო, ჰო, ჰო, რაოდენი!!!
 ჩვენ მოგვეცეს იზოდენი
 სიხარულის, შევების დღენი...
 მიყვარს ქალნი-შევარდენები,
 რომ გოგავენ ვით ქედნები,
 მათი ეშხით ვიწვი, ვდნები,
 შევნით „ჩაქურა“ შარვლები,
 თავს წითელი მანდილები,
 გყვარდს უმშვენებთ ყმაწვილები—
 ტან-მოქნილნი, წვიგ-მწვრილები...

*) სამწუხაროთ, რედაქციისაგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო წერილის დაბეჭდვა დაგვიანდა.

კარგი არის ტანთვარჯიში,
 იქნებ შექმნან კარგი ჯიში...
 მაგრამ ერთის კი მაქვს შიში—
 — ეს დასჩემდათ ბევრ შევარდენს,
 სკოლის კარებს ველარ აგნებს,
 იძულებენ ნელ-ნელ წიგნებს,
 ეს იცოდეს ბევრ მათგანმა—
 სული თუ შექამა ტანმა,
 ნიჭი თუ დაჩრდილა ჯანმა,
 ვერას გარგებს შევარდენი
 (წავალ, ჯორებს გამოვდენი.)
 სულის, გულის, ჭკუის, ჯანის
 შედუღება, ჰარმონია,
 კარგი არის, მე მგონია...
 გწამდეთ შეილნო ქართლისანო:
 „In corpore sano mens sana,“
 მაგრამ არა იმისთანა—
 — სკოლას უთხრათ სულთათანა!..
 ყური მიგდე, ძმავ ევეგენი!
 ჩემს კენინას შინ მივდენი—
 მსურს შევიტოო შევარდენი...
 და თუ მართლა ეს არ ვქენი,
 არაფერი მინდა შენი...
 შევარდენი კარგი არი—
 ცხოველ მზით-მკერდ გადამწვარი,
 ვით კულიჩი გამოცხვარი.
 სანეტარო, სანუკვარი...
 ნაძვის ძირში ვნახე კვარი...
 მოვა და წამართმევს ცხვარი...
 პა, პა, პა, პა, პა, პა, სა!
 სიდან გამოშვა,
 ეს რალაცა სპა,
 ვერსალი და სან-რემო
 სან-რემო და სპა,
 ნელ-ნელ გამოშვა...
 პა, პა, პა, პა, პა!
 ეს, რალაცა სპა,
 ტყავი თუ გაშვა,
 და ისევე გაშვა??!
 რას გვიპირებს ნეტავ,
 (ამის თქმას ვერ ვბედავ)...
 სომხებმა უბებიეს—
 —სან-რემოს აშობიეს—
 ეს ვილაცა სპა...
 ბაზოში აწოვეს,
 (სხვა ძიძა ვერ ჰპოვეს)
 „ძუძუც“ გაუტკპა.
 პა, პა, პა, პა, პა,
 რას გვიპირებს სპა?
 საითკენ აქვს ყბა?
 ბათომი ხომ არ სურს,
 ნორჩსა და უსუსუსს,
 რომ ვინმეს უძღენას...

არა, ეს ვერ ქნას!...
 მის წინაპრებს,
 ქვეყნის ლაშქრებს
 ეს ვერ გაუბედავს—
სპა ამას ხომ ხედავს?!
 პა, პა, პა, პა, პა,—
 ეჰ, თუ შერცხვა სპა—
 და თუ ჩაყლაპა
 სომხეთის იმედი...
 მბობს არხიმედი:
 „მომეცით წერტილი
 ქვეყანას დაეძრაო...
 და ამბობს სომხეთი—
 (ზრახვით ჯოჯოხეთი)
 მომეც ბათუმიო,
 ზღვას ვკრა ხორთუმიო...
 იო, იო, იო, და იო...
 დიპდი-პიტომ... დაპ-ტრრუმ, დაპ-ტრრუმ
 დაფი, ზურნა, თარი, თარი...
 აბა, ტაში, ჩქარი, ჩქარი—
 დაეტრიალდეთ, როგორც ქარი...
 მოდი, რაღა, ნუღარ იცილი...
 დაუაროთ, გოგოვ, პისტი...
 მსურს გავაცნოთ „შატალისტი“
 ახალ მოდის „შატალისტი“
 შატალიზმი იდეალობს
 დღე მის ჰანგზე ბევრი გალობს,
 ვისაც შრომის შნო არ სწყალობს,
 დღეს ურიცხვად „დაშატალობს“—
 —ტფილისელი შეგირდები...
 სწავლას,—გაწვრთნას, წიგნს და სკოლას,
 ანაცვლებენ მიწვრთნად წოლას.
 გადასძახებს ნიკო კოლას,
 სანდროს, გეოს-და კიკოლას.
 ნუ ვეწვევით დღესო სკოლას...
 წიგნებს ხელს წამოავლებენ,
 სწრაფლ სკოლის გზას დაავლებენ,
 ეწვევიან განაპირებს,
 ან და მყუდრო სასაფლაოს,
 რომ დღე უქმად ჩააფლავონ...
 ჩხირს მიწას უმარწუხებენ,
 საფლავში მკვდრებს აწუხებენ,
 ხან „არიოლ-რეშკას“ ისვრიან,
 ხან ერთ-ურთს მიწაზე სვრიან—
 ხან კოლას-და კიკოლიკას
 გაუჩადებენ „ჩილიკას“,
 წიგნებს ბალახში აწვენენ...
 როცა ცოტას მოიწყენენ
 (რომ აუწვავთ კუქს შიმშილით)
 „შატალობისგან“ მოღლილი,
 ყველა შინ გამოუდგება...
 „შატალობა“ ბევრს ედება...
 შაგირდთ უნდათ ყურის გდება...

თორემ რომ „გაშატალებდა“
 წალმა ველარ მობრუნდება...
 თავში ქკუა მიბრუნდება...
შექანჯალბული.

პატარა ეფლექონი.

ახალი მინისტრები

ანუ

თედო ლლონტი და მე

ა.

— ახალი ამბავი გაიგე?
 — რა ამბავი? საყურადღებო ხომ არაფერი
 მომხდარა?
 — შინაგან საქმეთა მინისტრი გადამდგარა.
 — სად: საფრანგეთში, თუ ინგლისში?
 — აქ, ჩვენში! მას უკვე მიუტია სათანადო
 განცხადება მთავრობის თავმჯდომარისათვის.
 — რას მელაპარაკები!
 — პატიოსნებას გეფიცები.
 — მიზეზი, კაცო, მიზეზი რა არის თუ იცი?
 — მიზეზი... თედომ მხრები შეაქანა, და მის
 ლალისფერ ტუჩებზე ნაზი ღიმილის მორცხვმა
 ტალღამ გადაიქროლა.
 აშკარა იყო, რომ მას რაღაც საიდუმლო კავ-
 შირი ჰქონდა ამ—ჩვენი ქვეყნისათვის უჩვეულო—
 მოვლენასთან.
 — ჩქარა მითხარი, თუ ღმერთი გწამს, შევე-
 ვედრე მე მას.
 თედომ ხელმოკრეთ შეაქანა მხრები, ოქროს
 ბუდიანი სათვალეები ჯენტლმენის სიღინჯით გაის-
 წორა, ოდნავ წამოწითლდა და... დაბალი ხმით
 წარმოსთქვა:
 — ჯერ კარგათ არ ვიცი, მაგრამ, როგორც
 დანამდვილებით ამბობენ, ამ ღირსშესანიშნავ აქ-
 ტრისათვის ნიადაგი ჩემს „ფურცლებს“ მოუშაღე-
 ბია...
 —ვაშა, ვაშა, ჩემო სასახელო ამხანაგო, სიხა-
 რულით წამოვიძახე მე და მადლიან შუბლზე მხუ-
 რვალე ამბორით მივეულოცე მას ეგ ბრწყინვალე
 გამარჯვება.

ბ.

პატარა ნოე ყორღანამ იმ საღამოსვე შეს-
 თავაზა ამხანაგ თედო ლლონტს შინაგან საქმეთა
 მინისტრის დაქვრივებული პოსტი. „მე დარწმუ-
 ნებული ვარ, პატარა თედო, რომ ჩემს წინადა-
 დებას თანაგრძობით შეხედებით და სამინისტროში
 თქვენი შემოსვლით ერთი ათათ წინწასწევთ ჩვენი
 სახელმწიფოებრივი მუშაობის საქმეს, რომელიც
 ამდენხანს შეფერხებული იყო სხვა და სხვა საპა-
 ტიო მიზეზების გამო“, — ამ ლექსით თავდებოდა

პატივცემული პრემიერის წერილობითი წინადადება.

— როგორ მოვიქცე, ამხანაგო, შემეკითხა მე ამხანაგი თედო ამ წინადადების მიღების გამო.

— აქ ყოყმანიც კი არ შეიძლება, ვუბასუხე მე, უნდა მაიღო პორტფელი.

— შენ, ალბათ, იცი, თუ როგორაა აწეწილ-დაწეწილი შინაგან საქმეთა სამინისტროს საქმეები. მათ გამოსწორებას ძალიან დიდი შრომა და ენერჯის დახარჯვა დასჭირდება.

— ეს ასე იქნება, თორემ სხვა რომ არაფერი იყოს საჭირო, მაშინ თავისიანებშიაც კი იშოვნენ შესაფერ კანდიდატს.

— ყოველ შემთხვევაში მე ისე ვერ მივიღებ ამ წინადადებას, თუ ძირითადი ცვლილებანი არ იქნებიან შეტანილი თვით სამინისტროს პოლიტიკაში.

— ეგ თავის თავათ ცხადია.

— უპირველესი პირობა—ეგ საქართველოს ფედერატიულ პრინციპებზე აგება და მისი სოციალისტურ რესპუბლიკათ გამოცხადებაა.

— ეგ აუცილებელი და ჩინებული პირობაა.

— მუშათა საკითხი დაუყოვნებლივ უნდა გადაიჭრას რადიკალურათ: დღიური ხელ-ფასის ათას მანეთამდე გადიდების გარდა და თითოეულ მუშას სულზე ყოველ—დღიურათ უნდა ეძლეოდეს—ხუთი გირვანქა კანადის ფქვილის პური, ერთი ოყა ხორცი, ერთი გირვანქა შაქარი, ათი ცალი კვერცხი, მგობხელი გირვანქა ჩაი, ნახევარი გირვანქა ყველი, კარაქი და ხიზილალა.

— უნდა ეძლეოდეს,—მაშ!

— გარდა ამისა, მუშებს უნდა მიეცეს ინგლისური ტანისამოსი, ამერიკული ფეხსაცმელები, იტალიური საცვლები და საცხოვრებელი ბინა ყოველივე მოწყობილობა-მორთულობით და თითო ავტომობილი.

— უსათუოთ უნდა მიეცეს.

— სოფლის მშრომელი ხალხის ცხოვრებაც ამ წინადადებაზე უნდა მოეწყოს.

— სხვანაირათ როგორ შეიძლება.

— მიწა ღვთისაა. ის გლეხებს უფასოთ უნდა დაურიდეს.

— სრული კემპარიტებაა.

— ინგლისელებმა ბათუმი უნდა დასცალონ!

— აუცილებლათ.

— ბურჟიაზიულ ევროპასთან სამუდამოთ უნდა გავსწყვიტოთ ყოველგვარი კავშირი!!

— რასაკვირველია...

— სატრუსალოები ზედ-მეტე ბარჯია სოციალისტურ რესპუბლიკისათვის,—ისინი ძირბუდიანათ უნდა ავაფეთქოთ!!!

— ჩემი აზრით, ადამინისტრაციაც აღარ იქნება საჭირო.

— არც ადმინისტრაცია, არც... არც... არც...

მეტის მეტი აღელვების გამო თედომ სიტყვა ვედარ დაასრულა. ის იძულებული გახდა მაგიდასთან მისულიყო და ჭიქით წყალი მოესვა გულის გასაგრილებლათ.

— შენ როგორ გგონია: მიიღებენ, თუ არა მენშევიკები ჩემს პირობებს? შემეკითხა თედო აწუკვე დამშვიდებული კილოათი.

— სხვა რა გზა აქვთ, თუ კი ისე არ შეხვალ სამინისტროში, უსათუოთ მიიღებენ.

— ძნელი საქმე კია შინაგან საქმეთა მინისტრობა, ა?

— ძნელი რომ არის, შენც მიტომ გიწვევენ, ჩემო კარგო... მაგრამ მე დარწმუნებული ვარ, რომ შენ პირნათლათ შეასრულებ ნაკისრ მოვალეობას... ეცადე მხოლოდ, რომ შესწავით ნიჭიერი და მომზადებული ამხანაგი იშოვნო, უნდა ითქვას, რომ მინისტრის ამხანაგი ძალიან დიდ როლს თამაშობს სამინისტროს მართვა გამგეობის საქმეში და ამიტომ დიდი სიფრთხილე და შერჩევა საჭირო მისი მოწვევის დროს.

— შენ მართალი სიტყვი. მინისტრის ამხანაგი ფაქტიურათ იგივე მინისტრია.

— მათ შორის არ არის არსებითი ხასიათის განსხვავება. მინისტრის ამხანაგი და მინისტრი ერთმანეთის ამხანაგები არიან.

თედო სერიოზულათ დაფიქრათ.

— შენს გარდა მე ვერავის ვიამხანაგებ მინისტრის საბასუხისმგებლო პოსტზე, მომმართა მან მე პატარა ხნის სიჩუმის შემდეგ,—და ვფიქრობ, უარს არ მეტყვი...

— რატომ... მშრომელი ხალხის სამსახურზე მე არასოდეს არ ვიტყვი უარს...

— აი ეგ მომწონს შენი, ეგ! კმაყოფილებით წამოიძახა თედომ და ხელი გამომიწოდა.

მე მსწრაფლ წამოვდექი და გამოწვილი ხელი გრძნობით ჩამოვართვი...

— კაცო, კაცო!.. ჩამემა ამ დროს ყურში ჩემი ცოლის ცივი ხმა და... გამომეღვიძა.

— რა მოგივიდა, გენაცვალე, ხელი რათ წამიჭირე კისერში?.. ავთ ხომ არა ხარ?! შეშინებული მეკითხებოდა ის და თან კანკალებდა.

— არა, ისე რაღაც სიზმრები ვნახე და ალბათ... დამშვიდდი, ჩემო კარგო... სიზმარში, ხომ იცი, კაცი ბევრ რამეს ჩაიდენს, მაგრამ ეგ საშიში როდია... ვამშვიდებდი მე მას და თან ვფიქრობდი:

— ეშმაკმა რათ არ წავიღო შენ, შე ოხერო, შენა!?. ე რა უღროვო დროს გამოამაღვიძე?. სიზმარში მაინ მიმეღწია მიზნისათვის!..

d.

თავისებური დახმარება.

— „Англия всегда старалась поддерживать грузинского воина в батумской области.“

სასკოლო ქრონიკა.

ტფილისის ქალაქის სასკოლო განყოფილების მიერ დაარსებულმა კოოპერატივმა „მასწავლებლობის ცენტრი“ მომავალი სამოსწავლო წლისათვის დაამზადა მრავალი საქონელი (მასწავლებლები) სხვა და სხვა სისტემისა: ამერიკულისა, მონტესორისა და შერეული (აჯაპსანდალის) სისტემისა... საქონელი დაურიგდება ქალაქის მომხმარებლებს (სკოლებს) მიმდინარე წლის ენკენისთვიდან..

X.

ტფილისში დაბრუნდა ქალაქის ქართულ სკოლების ინსპექტორი და შეუდგა თავის თანამდებო-

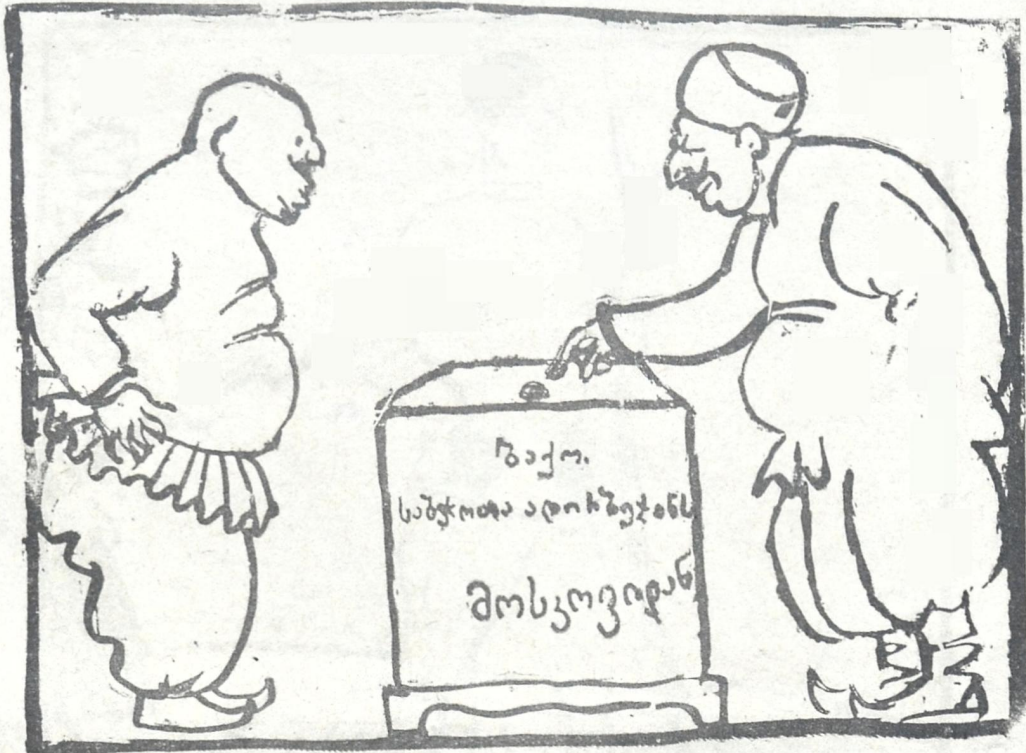
ბის ასრულებას: თავ-თავის დროზე იღებს ჯამაგირს და პურის რაციონს. ქალაქის სასკოლო განყოფილება ძლიერ კმაყოფილია მისი ნაყოფიერი შრომით.

X.

ქალაქის სკოლებში სწავლების მეთოდების საექსპერიმენტო სეზონი ივნისში დათავდება. როგორც ამბობენ ნაყოფი დიდი უნდა იყოს; მომავალი სამოსწავლო წლის დასაწყისში ქალაქის სკოლებს რამოდენიმე ასეული სხვა და სხვა „გამოცდილი მეთოდი“ ექნება მზად.

ს ა გ ა ნ გ ე ბ ა

ძველათაც ასე იყო: სამეფო სამეფოს საჩუქარს უგზავნიდა, მშენებელი ჩვეულება იყო. დღეს მხოლოდ კომუნისტებში დარჩა ეს სამაგალითო ჩვეულება. ბაქოს კომუნისტებმა მოსკოვის კომუნისტებისაგან მშენებელი და უცხო სანახაობის ყუთი მიიღეს.

- ამაში ალბათ შაქარი იქნება! სიხარულით წარმოსთქვა აღიმ.
- ჩემის აზრით თეთრი პური უნდა იყოს უბასჯა ხუსეინამ.
- ვინ იცის, იქნებ აბრეშუმი! წარმოსთქვა აღიმ.
- შეიძლება, ოქრო ვერცხლიც იყოს. დასძინა ხუსეინამ.
- ორი მესამედი ჩემი უნდა დარჩეს.
- უკაცრავად შენთან! ყუთი პირველად მე ვნახე, სამი მეოთხედი ჩემი უნდა იყოს.
- შენ სტყუი ხუსეინ! ყუთი ჩემია. შენ არაფერიც არ გერგება..
- მატყუარა და ოხერი შენა ხარ, ამხანაგო აღი, ყუთი მართო ჩემს საკუთრებას შეადგენს.

თ ა მ ა დ ა!

(ღვინით დალოცვა.)

ღმერთო დიდებულო, წმინდაო გიორგი, ივანე ნათლისცემელო, სამებაო და ერთ არსებავ! შენ გუუმარჯვე ყველა აქანე მოყურადეს, ჩვენ საქართველოს, მოლხინე და მოპურადეს, მიეცი კაი ამინდი, მოხნას, მოთესოს, საყოფი ჭადი ყველას მოყავდეს, რავაც საშობის ბალი აყვავდეს, კაი მოყვარე და მტერიც ყავდეს, ჩვენი ქვეყანა რუსეთს არ გადეს, ყოოლდღე ჩხუბი ზავით გათავდეს, ჩვენ ვიცინოდეთ მტერი კუთავდეს, და დამარცხე-

ბული ხვეწნით ფორთხავდეს, მომილოცავს ყველგაზა გასახარი ამბავი ბალშევიკებთან ზავი, ღვინის მარჯვნივ გახვევა, თათრების უკან დახვევა, მომილოცავს დღევანდელი „პრანკი“ ვოზდა ექვსი მისი, უკეთესი გაისი, მოწყობილი ქვეყანა კაი ბახჩა და ყანა, ჩვენს ერთგულს გამარჯობა, ორგულგებს გულში დანა...

რ. ჯიბილი.

ს ა ჩ უ ქ ა რ ი .

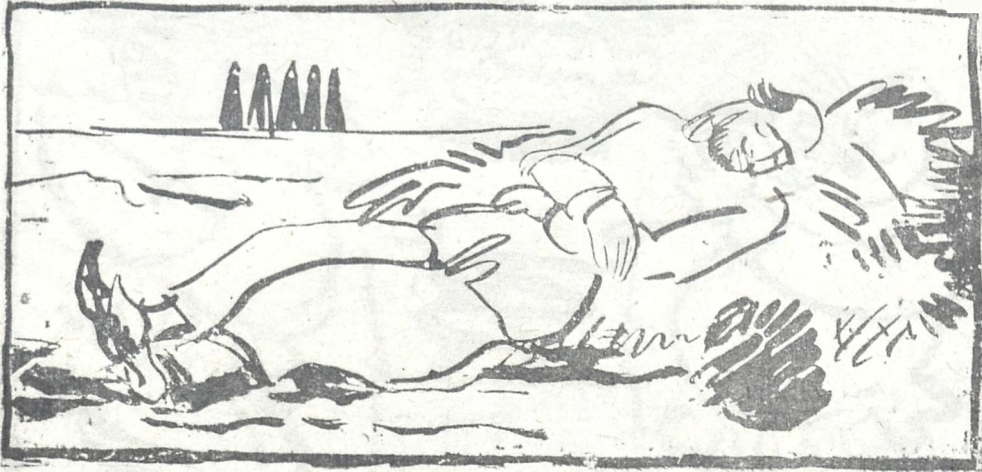
ადამიანი საზოგადოთ ხარბია! თურმე რა საჭირო იყო ჩხუბი! ყუთის გახსნისთანავე აშკარა გახდა რომ საჩუქარი ორივესათვის საკმაო იყო ყუთში. მოსკოვის კომუნისტები ერთობ გულუბრები არიან.

და გაზაფხულდა...

და გაზაფხულდა, ხე აყვავდა აღსდგა ბაღიანი
 ჩვენც გვინდა ვიგრძნოთ უმჯობესი სიამოვნება,
 მაგრამ ბნელდება და ღრმავდება ჩვენი ცხოვრება,
 როგორც ხაშურის ბნელ ქუჩებში შავი ტალახი.
 ცხოვრება, გვეკეპავს როგორც ხმობს ავი საღახი.
 თუმცა აღარ ვიხდით ფულს ყვავილის წითელ აცრაში,
 მაგრამ შიმშილი კიდევ მეფობს ჩვენს ოცნებაში;
 იქ დარბის, როგორც ყაჩაღები გორის მაზრაში.
 მტკიცედ ქართველო! ნურგინ გჯობნის მოთმინებაში,
 როგორც ვერავის უმჯობნია შენტვის ნატვრაში!
 ქართველნო, მღე მივაყუდებთ ტიტანურ კიბეს
 და გარდავსდგებით ამაყ, ძღვეულ კავკასიონზე!
 დაფიქრებთ ლენინს და მის მოყმე ორჯონიკიძეს!
 (მაგრამ იმერთა საქართველო კი ჩაიჯიბეს,
 ჩანთქეს თბილისი, შესძრეს გორი, სხედან სიონზე!
 დიახ, განაგებს საქართველოს ის... ქუთაისი!..
 თურმე განაგებს უსამართლოდ, როგორც მებრე ველს,
 ვისაც არ სჯერა კითხოს მწერალ ლევან მეტრეველს!)
 დრო ჩქარობს! ცბიერ აპრილს მოსდევს მორცხვი მაისი...
 წმიდა ბუნება, შენ მოგვმადლე კარგი გაისი!!

ელვა ღრუბლიანი.

ხერხი სჯობია ღონესა თუ კაცი მოიგონებსა.

მამედ აღირბაიჯან—ოღლის წყნარათ ეძინა და ტკბილს სიზმრებშიაც იყო. ანკი რა ჰქონდა სადარღებელი: პური და ყველი; ნავთი და შეშა; თევზი და ხიზილალა; თეთრი და საქონელი უხვად ჰქონდა მას. ამას დაუმატეთ ბრძენი და შორს მჭვრეტელი მთავრობა.

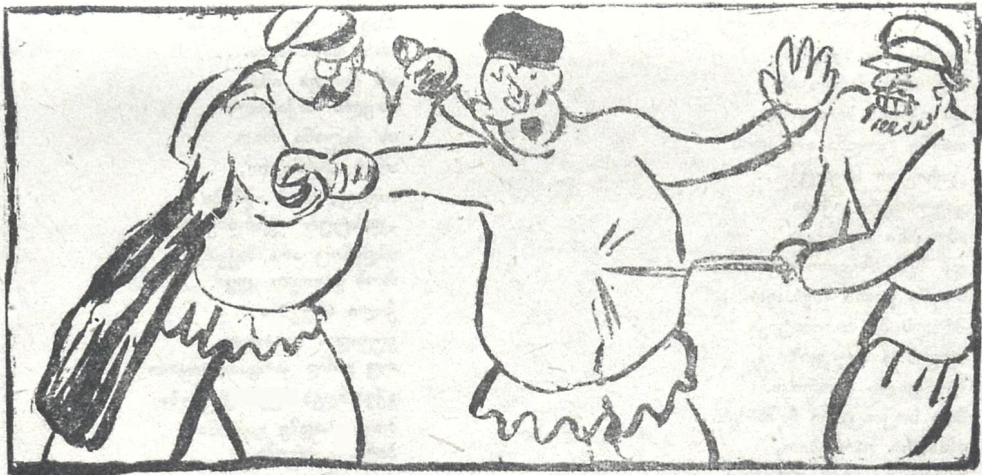
და აი, ტკბილ ძილში მამედ აღდრბეიჯან-ოღლი მშვენიერ სიზმარს ხედავს: მის მშვენიერ სამშობლოში რუსეთის კომუნისტები მოდიან. მოაქვთ ზარბაზნები და დიდძალი ვაგონები ძვირფასი საქონლებით სავსე.

— აი მოგვხედა ალლაჰმა, — ჩაილაპარაკა ძილში მაჰომედ აღირბეიჯან ოღლიმ—ამ თვალ მარვალიტებს ჩემთვის დავიტოვებ, ამ რუსის ჯარს კი ჩემს მეზობლებს მივუსევ გავაუღეტინებ. აი ამაზე იტყვიან ქართველები: ხერხი სჯობია ღონესა, თუ კაცი მოიგონებსაო.

მაჰომედ აღირბაიჯან ოღლიმ თვალი მოჰკრა გზად მიმავალ სომეხს. დაუძახა კომუნისტ მეგობარს, მიუთითა სომეხზე და უთხრა:

— აი, მეგობარო, ის ერთი უსაშინელესი მტერთაგანია ჩვენი საბჭოთა რესპუბლიკისა, მიდი და მოჰკალი.

სომეხმა კომუნისტის ხასიათი უკეთ იცოდა. მიტიუხას ქრთამი მისცა, შეიამხანაგა და შეერთებულის ძალით, კვეთა თავის მტერს.

მაშენ აღირბაიჯან ოღლი კვდებოდა და თან მწუხარებით ამბობდა:

„მამა ჩემი ჰამშარა იყო და მე კომუნისტობას რა მრჯიდაო“.

უცნაური თარსი

(გიმნაზიის გოდება)

(ნასესხები)

ამნაირი თარსებით
 (კახურის სმა თარსებით)
 ორების სმა არსებით...
 არ მყავს სამიანები...
 შემაშინა მე თარსმა,
 პირველადვე დამთარსა,
 მინუსებით დამთარსა...
 მტანჯავს ორიანები,
 მინუს-მინუს და ორა,
 „ედინიცა“ სწორ-სწორი,
 დავაბუნდი ვით ჯორი...
 და შემძულდა მე სწავლა...
 მარად კითხვა და შრომა,
 არც ქეფი, არც ხტომა,
 სარდაფებში არც ძრომა...
 დამავიწყდა მე გავლა...
 წელიწადი თავდება,
 სიტყვა არ ითავდება,
 უფრო-უფრო ავდება...
 ჰოი, რა მეშველება...
 არ ვიცი მე საგანი,
 არც მაქვს მე გასაქანი,
 (მომეც შხამით სტაქანი)
 დამეშარა ხველება.
 ასე არის მარად ის
 და იქნება მარადის...
 თავში ცოდნა არ აღის
 ცარიელი სივრცეა...
 ყველაფერი იქნია,
 ამოცანა სფინქსია
 და შემთხვევლი ღირსია
 თავში ჯოხი მიესცეა...
 მძულს მე მათემატიკა
 აღგებრა თუ ფიზიკა,
 შეჯავრება ლოლიკა...
 მათ სიცოცხლე ჩაშხამეს...
 ამნაირი თარსებით,
 ნაღველსა ვსამ თარსებით,
 მოვკლი მთელი არსებით,
 არა მძინავს მთელ ლამეს...

ისედი.

სიღნაღელეებს

(გვი ვუბნის ხმაზედ)

— გამარჯობა გეო!
 — გაგიმარჯოს საქო:
 რაღა დაგიმარჯოს
 აულიათ ბაქო! ვაი... ვაი...
 აქაც, სიღნაღელში
 კახეთის მაშინა...
 მომგვრელია ბრაზის,
 ქალი, კაცი, ყველა
 სუ ერთმანეთს აზის... ვაი... ვაი...
 ეს რა დრო დაგვიდგა
 ვაი ჩვენი ბრალი
 ერობაში გვიზის
 ას ოთხმოცი ქალი...
 სიღნაღელში ცხოვრება
 არის მეტათ ფუქი,
 ერთხელ რიგიანად
 ვერ გავიძენ კუქი...
 ამ სიბნელის გამო
 სწორეთ გითხრა წავწყდი:
 „ბულგარის“ კუნძულში
 „პაროქას“ წავაწყდი...
 სიღნაღელში გამოდის
 გაზეთი სულ ორი,
 ერთი დაგვიკეტეს
 დარჩა მხოლოდ „ქორი“.
 ძმავ კოტეს სტომაქი
 არის ზაზაბალა...
 არ ეყოფა იმას
 მთელი ზაქათალა...
 ის ქვეყანა ძმავ
 არის ბენდიერი,
 სადაც, რომ იქნება
 „დასტურ“ ჯანდიერი...
 იმდენიც არა მაქვს,
 რომ ვიყილო კევი...
 ქალი ამტენია
 ვუყილო მზითვენი...
 თუ გინდ კარგათ ვიყოთ
 გქვონდეს ჩვენ დღეობა,
 მოდი სადმე გავხსნათ
 პატარა ერობა...
 თუ გინდა იცხოვრო
 დაიწყე ფრანტობა
 უნდა მოახერხო
 სპეკულიანტობა...

შალაურელი.

სამხატვრო თეატრი

კახლოვი-კარენო

ორლოვის ქალი—ფრანსუაზე („ნავთსადგური“)

ბიბლიოტეკას თუ ვეჩერედი უნდოდან ან არ ვიცოდით!

(გურული სცენა).

ამიტყუა ჩემი ქალი—თუ გინდა განათლება მიიღო, ფოთში წაი, ქალაქის ბიბლიოტეკაში შეი და გაზეთები წვიკითხეო. კაცმა რომ თქვას

მეც ქე ვარ კითხვის მოყვარული. ვიფიქრე: რაც დამეხარჯება დამეხარჯოს, ფოთს მაინც ქე ჩავწევ და გაზეთს მაინც ქე წვიკითხავ, ეგებს ამ გოგრაში რამე შევიდეს მეთქინ.

აბა ჩვენს სამკითხველოს ნულარ მკითხავ დასწყევლოს ღმერთმა ვინც იგი ამ შუა ბაზარში წამუაყუყა! დილას შვიდ საათზე რომ დაადობენ დიდ ზაგრანიჩნი ბოქლომს, ეგებს რვა საათზე ეღირსოს გაღება და რავაც გვიღება მაშინე რაც ლანჩუთში გემლაზისტები და გემლაზისტებია ჯინჯველასავით ყველა შით შეცივა. ამეიღებენ ამ ფაბრიკაში გამზადებულ თუთუნებს და აფუტებენ და აფუტებენ. დაყენებენ ქიათურის პარაოზსავით ფუტეს და ამ გამოქვარტლულში გაქიმულად არშიყოზენ. ბიბლიონტეკა და არშიყოზა ჩემს სიცოცხლეში არ მინახავს, მარა აწი იმისთანა დროია კაცის თვალი ვარესსაც ნახავს. ახლა გაზეთებს არ იკითხავთ? ვინც მენდომებს წაკითხვას გაზეთი უნდა დეიფრენიოს ეკლესიის გალავანში და იქინეი წვიკითხოს. ასე ტანჯვაში არიან საწყალი მკითხველები.

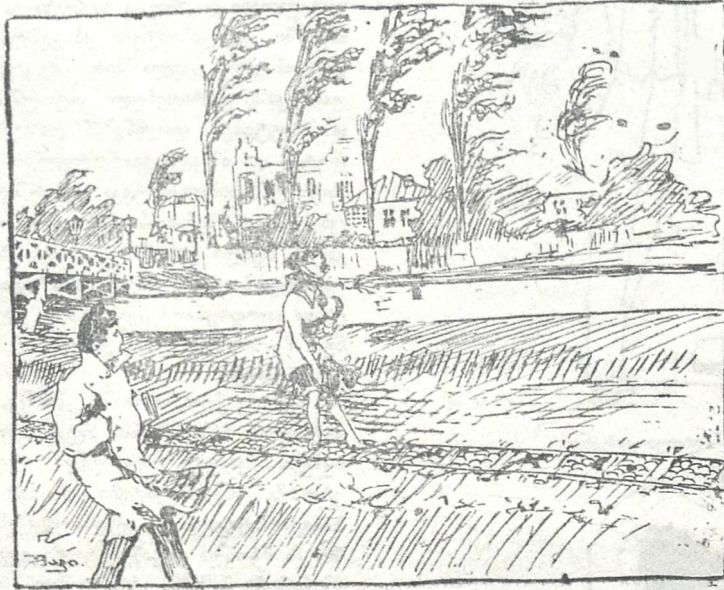
მე ვიფიქრე: ფოთში მაინც, ღმერთი რომ გუუწყურეს ჩემს მტერს, ამფერი სანახაობა რაფერ იქნება მეთქინ. რაც უნდა იყოს მაინც თელი ერობის ინტლიგენტები იქინეი იყრის თავს და ბიბლიონტეკაც კი იქნება მეთქინ. წასვლა ფოთში ქი მქონდა გადაწყვეტილი გულში, ასინეთიამ იმ მინუჩი მიშონა გზის ფული, მომკიდა ბარგი, გადამკიდა კისერზე ხურჯინი და გამისტუმრა. იმ დამეს შვიდ საათზე რომ ჩავედი პოეზში, მესამე დღეს რაცხა ღმერთმა ქნა ქი ამოვეყვი თავი ფოთში, და დევიწყე აქეთ იქით ბანტური. მალე ჩემი ნანატრი ბიბლიონტეკაც მივაკვლიე, მივედი ახლო, შევხედე მარა რას შეხედავ! ბიბლიოტეკაა, მარა რა ბიბლიონტეკაა! რომ დეიწყო დილიდან ეგება სადამომდი დიდი ძებნის მერე მიავნო კარს. მერე არ იტყვი რასიგძე ვეჩერეზი ეკრა? გაზეთის წაკითხვას თუ ვეჩერეზი უნდოდა აი აღარ ვიცოდი. ასე, ჩემი კიშკრიდან რომ დეიწყო მოსიელის კიშკრამდი მაინც იქნებოდა! მერე პირდაპირი თუ? არა. აგერ მიკლანკრული ეგერ მოკლანკრული.

ვუყურე, ვუყურე ბოლოს მივედი და ვკითხე ერთ ბარიშნას: ბარიშნა აქნაი რას იძლევიან ამისიგძე ვეჩერეზი რომ არის მეთქინ. პურიღონ მოსიო! პულრს იძლევიან მოსიო. მე ვუთხარი მე მოსიე კი არა, ვახუშტაი მქვია, მოსიე ჩემს მეზობელს ქვია მეთქი ახლა კი ვიფიქრე, თუ გამიხარებია ახლა გამიხარებია ასინეთიეს გული. მუუტან პულრს და პარიუღლი ბარიშნასავით ჩავაპუდრინებ მეთქინ. დაეაპირე კართან მისვლა, მარა ამაოდ. გადავწყვიტე საცხაიდან შით მაინც შემეხედა. მივაგნე ერთი ქიტინი და შევიქიტინე, მარა რას ხედავს ჩემი დასაფსები თვალეზი: მუუყრია ბატონო თავი

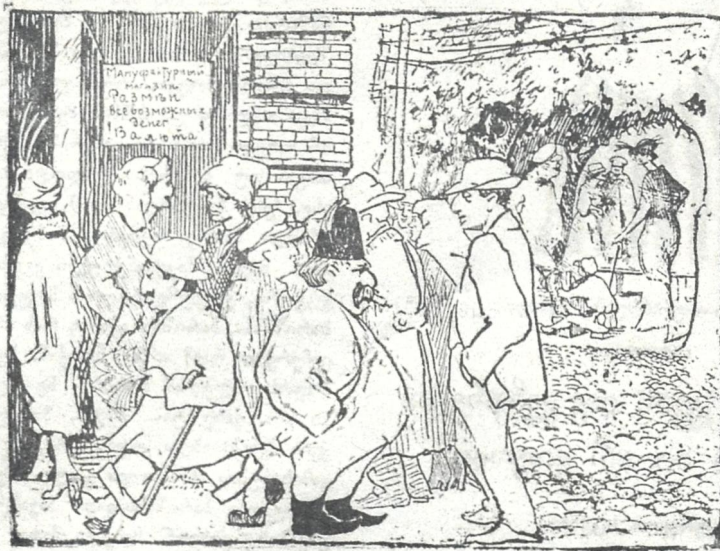
აქოურ უჩენიკებს და წიკუნტულას თამაშობენ! მოცილდი ჭიტინას და ისე სირბილით ამოვედი სტანციაში რომე უკან არ მომიხედავს. ჩავევი პო-ეზში და იმდროზე მუჟუკაუნე ჩემ ასინეთიას, რომ არ შეელოდა. შივედი სახლში, ხურჯინი კუთხეში მივაგდე და... ამას რას ხედავს ჩემი დასაფსები თვალები: ლოგინიდან გამოშვა ვინცა უზარ მაზრი

ყაძახი, ფეთქა კარები და გაგარდა. მივზდიე მარა იმას რაღას ვუზამდი, მივდექი ისევე ჩემს ასინეთიას და იმდენი ვუბრაგუნე რაც დააკლდა რუსის დარა-ბანდს.

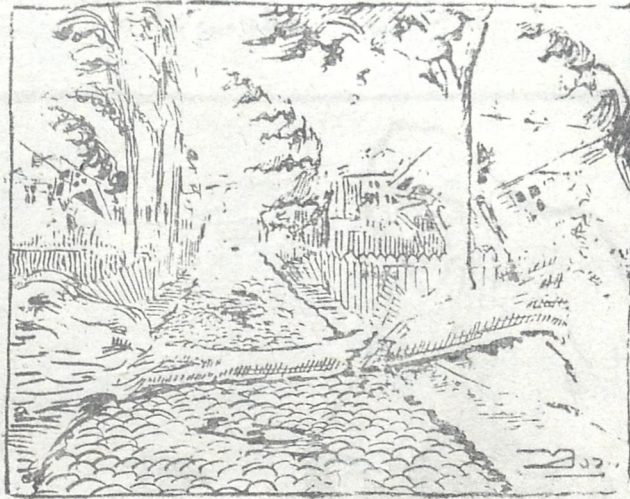
შოდი ახლა და წადი განათლების მისაღებათ ფოთში! რავიცი, შე ამფერი სანახაობა ვნახე და იქნება თქვენ უკეთესიც ნახოთ. შამი.

დილა. ქვენა ქარი.

შუადღე. სიციხე. საეკულიცია. სეირნობა.

ხალამო. ზენა ქარი.

ქ. ზესტაფონი.

(შორაპნის მახრა).

შორაპნის მაზრის ერობის მე-IV სესია, რომელიც შესდგა 29 მარტს, საუცხოვოთ ჩატარდა. დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია დამსწრე საზოგადოებაში „მოაპოზიცია“ ფრთამ სოც.-ფედერალისტების იმით, რომ მათ თავიანთი კერძო ინტერესები მალა დააყენეს, ვინემ საზოგადოებრივ მუნიციპალური. ფრიად საინტერესო იყო ზოგიერთ ხმოსნების ოპოზიცია, გოდება: ხმოსან-მემამულის ერთის მაგიერ ორი ნორმის გამოთხოვა; ხმოსან-მასწავლებლის მიერ შკოლის გამგისა და ინსტრუქტორის თანამდებობების მისთვის დატოვება; ხმოსან-სპეციალისტის მიერ სტატისტიკოსის ადგილის მოთხოვა და სხვა.

შორაპნის მაზრის მასწავლებელთა 4 აპრილის ყრილობამ, განიხილა რა საკითხი მაზრაში სწავლა-აღზრდის საქმის დაყენების შესახებ და მიიღო რა მხედველობაში ჩრდილოეთიდან მოახლოებული ბოლშევიკების საფრთხე, დაადგინა: მთელი ძალა-უფლება ამიერიდან მიენიჭოს სასკოლო საბჭოებს. სამაზრო ერობა და უმაღლესი მთავრობა კი იზრუნებენ მასწავლებელთათვის მხოლოდ 20 რიცხვში ჯამაგირების დარიგებაზე.

შორაპნის დეპოს უფროსი ზელინსკი დიდ დახმარებას უწევს ადგილობრივ გვარდიის ჯარს გვარდიის ორგანიზაციის საქმეში. მობილიზაციის დროს იგი (ზელინსკი) იმ წამავე, სამი-ხუთი დღის შემდეგ გაანთავისუფლებს მუშა-გვარდიელებს და იმასაც ნაწილს, რაც შეეხება კატეგორიების მომატებას („პოლიშენიეს“) აქ იგი თავისებურათ მსჯელობს: „ვინც გვარდიაში არის, მას კატეგორიის მომატება არ სჭირია, ვინაიდან იგი ფრონტზე წავა და რომ მოკვდეს იქ ტყუილა გაივლის მიკემული კატეგორიაო“.

პროლეტარი.

ახალი სახალი ქუთაისში.

(ქრონიკიდან).

ქუთაისს მოედო „ტანცების“ სახალი. აქ კაცი უცნაურს რას არა ნახავს? მაგრამ სრულ შეგნებით ვერ შეხვდა სასირცხვოდ ქუთაისელები განსაცდელს ახალსა. ამასთან გაუწყებთ საოცარ ამბავსა: (ჩემს აღშფოთებას აქ არა აქვს საზღვარი), გარწმუნებთ... ქალაქში უბედურ ორს გარდა ამ სენის ექიმი არავინ არ არის!.. და რა ჰქნას ამ ორმა, რომელ გზას დაადგეს, რომ ჩაკლან ძირშივე სახალი ავხელი?.. ან როგორ გაუძლონ ესოდენ დიდ შრომას? (მე მათზე ბეჯითის არა ვარ მნახელი). სენი კი მძინვარებს კილიდან კიდედმე, არ სტოვებს არავის, სუყველას ედება. (უთუოდ აქ კუჭი მიზეზობს რაიმეს და ტანის სიმჩატით, ვფიქრობ, თუ ხელდება. ამ სენის უმთავრესს თვისებათ ითვლება: ფეხების ქაეილი და ხოში ხტუნვისა; დანარჩენ წვრილმანების კი აღარ ჩამოვივლი, (სპეციალისტების მიზეზსა ქმუნვისა). ყმაწვილთ და ქალწულებს არა აქვთ საშველი; შეადღემდე სწავლა ჰკლავთ, სალამოს სახალი, ღამე კი „ბალები“ და სალამოემი. (ინახავს კიდეე მათ ღმერთი და ჯვარ-ხატი). და თუმცა ამა სენს სჭირდება ცოტა რამ, (აქ ფეხსაძეგლები თუ ივულისხმება), ეს თქმათაც არა ღირს, ტყავია დღეს ბლომად, თან საქართველოში ქარხნებიც იხსნება:— არ ვიცი რამდენად უშველის ახალ სენს შედეგის, მიზეზის და მიზნის ძიება!.. ეს კია დღეს ცხადი და გამოორკვეული, მოედო ქუთაისს „ტანცების“ ციება...

სინემატო.

სურათი გამოცანა.

ფოტა.

ყარღაშ-ოღლის. განზრახვა ჩინებული გქონიათ, მაგრამ შედეგის ჩინებულობას ვერ ვიტყვით.

გრ. კაჭარავას. ძვირფასო თანამშრომელო! მართალია მარტივი მეტის მეტათ გაძვირდა, მაგრამ თქვენი „გურული სცენა“ სრულიად უმარტივია.

ბარიტონის მაძიებელს. კეთილ ინებეთ, წაიკითხეთ პასუხი გრ. კაჭარავასადმი და გააორკეცეთ.

ჯუმათის საზ. ერთ წევრს. თქვენ იწერებით: „ჩვენი საზოგადოებიდან პატიოსან წევრებს აძევებენ, ხოლო ქურდსა და აბრაგებს თავზე ქონს უსვამენო“ ტყუილს მოკლე ფეხები აქვს. სად იშოვნის ჯუმათის საზოგადოება ამდენ ქონს?

ჭინჭრაქელას. იხილეთ პასუხი „ბარიტონის მაძიებელისადმი“ და გაამრავლეთ სამჯერ.

ხოზის წყლის-პირელს. ძვირფასო მეგობარო, თქვენ აღბათ ნაკლებად იცნობთ სოლომონ ზურგილიძის ნაწერებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში ასეთ წინააღმდეგობას თქვენს ლექსებში არ ექნებოდა ადგილი. ერთ ალაგას სწერთ:

„კაცი ადვილათ მიხედება
არ უნდა შეირთოს ცოლი,
თორემ მოელის მას ტანჯვა,
და აუტანელი შფოთი.“

მეორე ალაგას კი სწერთ:

„ვიშრომოთ, ნაყოფს მოისხამს,
ვზარლოთ და ვზარლოთ შვილები,
რომ საქართველოს ეყოლოს
ცოდნით შეკაზმული შვილები“

სოლომონმა კი ბრძანა:

„ცხადი და უმეკელია
შვილი ცოლს უნდა ეყოლოს.“